

ZAĆMIENIA

Zaćmienia Słońca

1. Obrączkowe zaćmienie Słońca 10 maja 2013.

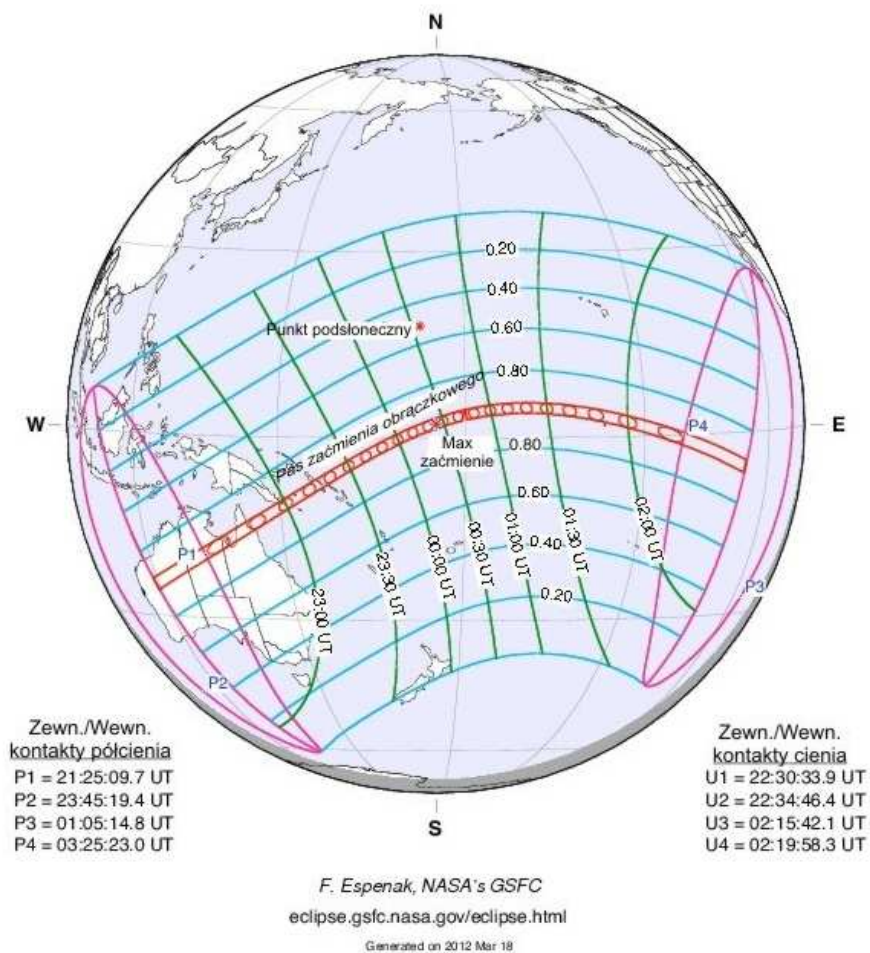
Pas fazy obrączkowej zaćmienia rozpocznie się 10 maja 2013 o godzinie 22^h31^m w zachodniej Australii, w punkcie o współrzędnych $\varphi = 24^{\circ}28.4'N$, $\lambda = 119^{\circ}13.8'E$, w pobliżu Parku Narodowego Collier Range. Poruszając się na północny wschód, cień Księżyca przejdzie przez Terytoria Północne – w Tennent Creek faza obrączkowa trwać będzie 3^m04^s. W związku z tym, że zaćmienie wystąpi wkrótce po wschodzie Słońca, będzie ono widoczne na wysokości zaledwie 16° nad horyzontem. W pasie centralnym, ok. 70 km na północ, zaćmienie będzie trwało 4^m27^s o godzinie 22^h37^m. Następnie cień Księżyca przetnie zatokę Carpentaria i osiągnie półwysep York o 22^h44^m. W cztery minuty później opuści kontynent Australii w Parku Narodowym Lakefield (22^h48^m). Następnym napotkanym lądem będzie o 23^h00^m wschodnia część Papui-Nowej Gwinei. Pas centralny przetnie wyspę Basilaki, gdzie zaćmienie będzie trwało 4^m59^s przy wysokości Słońca 39°. Podróżując z prędkością 0.98 km/s cień osiągnie Wyspy Salomona – Choiseul, największa wyspa archipelagu, leży na środku pasa zaćmienia, które będzie tam trwać 5^m16^s przy wysokości Słońca nad horyzontem równej 49° (23^h15^m). Kolejnym napotkanym lądem będzie dopiero atol Tarawa w archipelagu Wysp Gilberta (Republika Kiribati). Zaćmienie osiągnie tu długość 6 minut o 0^h15^m.

Zaćmienie obrączkowe zakończy się 11 maja 2013 o godzinie 2^h20^m w środkowej części Oceanu Spokojnego, w punkcie o współrzędnych $\varphi = 5^{\circ}26.6'S$, $\lambda = 127^{\circ}06.1'W$.

Maksymalny czas trwania fazy obrączkowej dla obserwatora na Ziemi będzie wynosił 6^m03^s i wystąpi on w punkcie o współrzędnych $\varphi = 2^{\circ}13.4'N$, $\lambda = 175^{\circ}28.0'E$. Wielkość fazy maksymalnej $F=0.9544$.

Częściowe fazy zaćmienia będą widoczne w całej Australii i Indonezji i na prawie całym obszarze Oceanu Spokojnego.

Geocentryczne złączenie Słońca i Księżyca w długości ekliptycznej nastąpi 10 maja 2013 o godzinie 0^h29^m30.1^s.

W Polsce zaćmienie niewidoczne

2. Hybrydowe zaćmienie Słońca 3 listopada 2013.

Zaćmienie hybrydowe polega na tym, że na pewnych odcinkach pasa zaćmienia jest ono widoczne jako całkowite, a na innych jako obrączkowe, co jest związane z krzywizną Ziemi.

Pas fazy całkowitej zaćmienia rozpocznie się 3 listopada 2013 o godzinie 11^h05^m na północnym Atlantyku, około 1000 km na wschód od Jacksonville na Florydzie (USA), w punkcie o współrzędnych $\varphi = 30^{\circ}26.7'N$, $\lambda = 71^{\circ}15.5'W$. Z pasa centralnego przy wschodzie Słońca widoczne będzie zaćmienie obrączkowe trwające 4^s. W trakcie poruszania się na wschód, szerokość pasa zaćmienia zmaleje od 4 km do zera (co potrwa przez pierwsze 15 sekund trajektorii pasa) i stanie się ono całkowitym, takim już pozostając do końca.

Poruszając się na południowy-wschód cień Księżyca zanurza się coraz głębiej w Ziemię co powoduje, że o 11^h10^m szerokość pasa zaćmienia całkowitego wynosi już 13 km i trwa ono 16 s. Do 11^h18^m długość fazy całkowitej osiąga 30s.

W dalszym ciągu cień Księżyca przejdzie około 500 km na południe od Zielonego Przylądka (o 12^h00^m), gdzie faza całkowita będzie już trwała 1^m18^s przy wysokości Słońca nad horyzontem równej 57° i szerokości pasa 56 km.

W dalszym ciągu cień minie Wyspy Świętego Tomasza i Książęcą i wkroczy na wybrzeże Gabonu na północ od Port Gentil w rezerwacie Wonga Wongue (13^h51^m) gdzie faza całkowita trwać będzie 1^m07^s. Przechodząc przez Kongo pas zaćmienia osiągnie Ugandę, gdzie faza całkowita będzie już trwała tylko 23^s przy wysokości nad horyzontem równej 18°.

Po przekroczeniu północnej Kenii cień Księżyca wkroczy do południowej Etiopii i opuści powierzchnię Ziemi w Somalii, gdzie będzie można zobaczyć zaćmienie całkowite przy zachodzie Słońca, trwające jedynie 1^s.

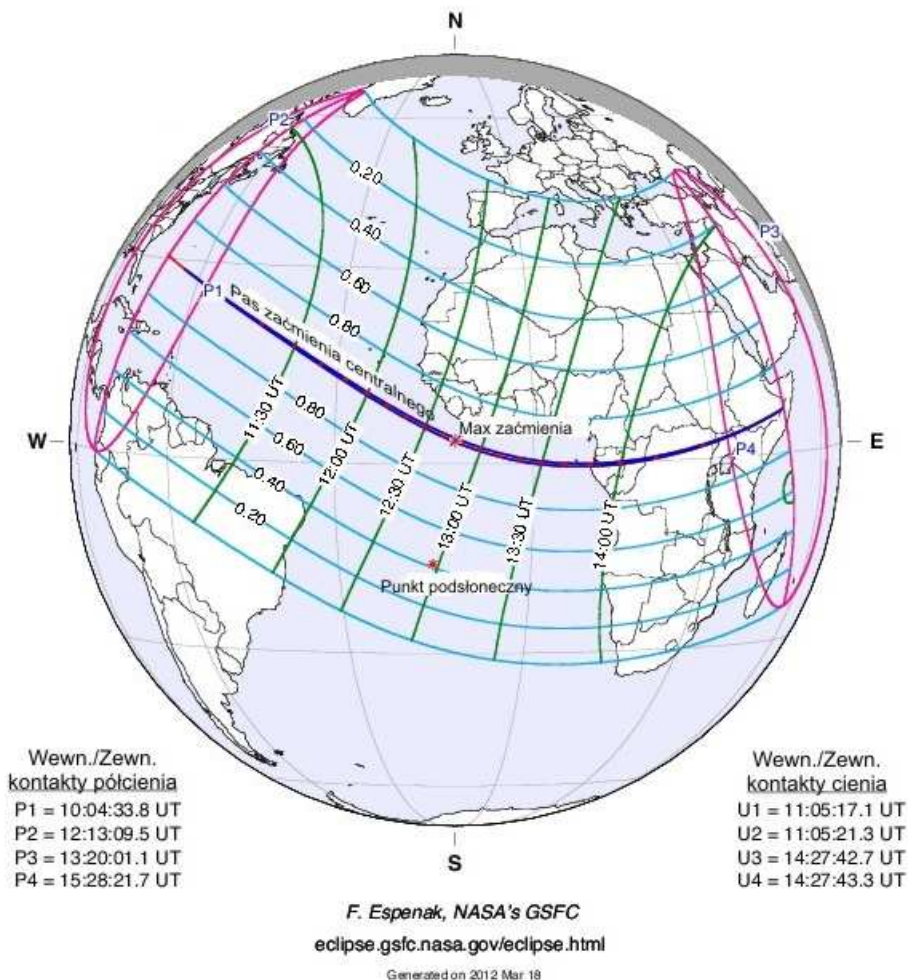
Zaćmienie zakończy się 3 listopada 2013 o godzinie 14^h28^m w Somalii, w punkcie o współrzędnych $\varphi = 6^{\circ}31.6'N$, $\lambda = 47^{\circ}10.5'E$.

Centralna faza zaćmienia w średnie południe nastąpi 3 listopada 2013 o godzinie 12^h47^m36^s na Atlantyku, na południowy zachód od Liberii, w punkcie o współrzędnych $\varphi = 3^{\circ}29.3'N$, $\lambda = 11^{\circ}41.9'W$.

Maksymalny czas trwania fazy całkowitej dla obserwatora na Ziemi będzie wynosił 1^m39.5^s, wielkość fazy maksymalnej $F=1.0159$.

Częściowe fazy zaćmienia będą widoczne na północnym i środkowym Atlantyku, w północnej części Ameryki Południowej, w południowej Europie oraz w praktycznie całej Afryce.

Geocentryczne złączenie Słońca i Księżyca w długości ekliptycznej nastąpi 3 listopada 2013 o godzinie 12^h47^m35.7^s.

W Polsce zaćmienie niewidoczne

Zaćmienia Księżyca

1. Częściowe zaćmienie Księżyca 25 kwietnia 2013.

Zaćmienie widoczne w całej Afryce i Europie, w zachodniej i środkowej Azji oraz na całym obszarze Oceanu Indyjskiego, jak również na Antarktydzie; w zachodniej części Atlantyku i w Ameryce Południowej przy wschodzie Księżyca, natomiast we wschodniej Azji przy zachodzie Księżyca.

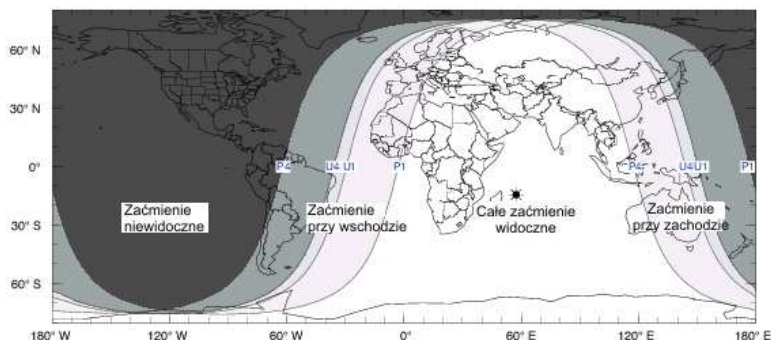
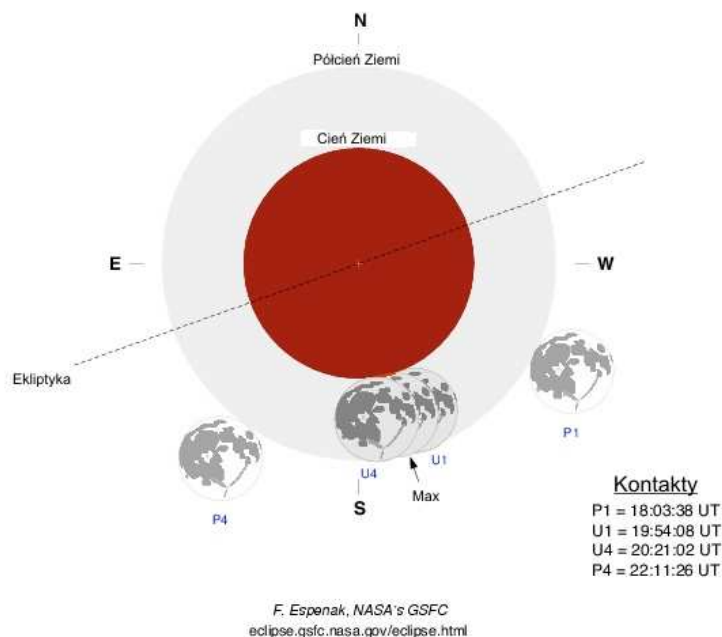
Przebieg zaćmienia (czas w UT):

	T	A_k	h_k
Początek zaćmienia półcieniowego:	18 ^h 04 ^m	118°	2°
Początek zaćmienia częściowego:	19 ^h 54 ^m	140°	14°
Maksimum zaćmienia:	20 ^h 08 ^m	144°	16°
Koniec zaćmienia częściowego:	20 ^h 21 ^m	146°	17°
Koniec zaćmienia półcieniowego:	22 ^h 11 ^m	173°	22°

(Azymut A_k (liczony od północy) i wysokość nad horyzontem h_k podane dla Warszawy: $\lambda = 21.0^\circ$ E, $\varphi = 52.2^\circ$ N)

Maksymalna faza zaćmienia częściowego: 0.0147

Geocentryczna opozycja Słońca i Księżyca w długości ekliptycznej nastąpi 25 kwietnia 2013 o godzinie 19^h57^m06.7^s.

W Polsce zaćmienie widoczne

2. Częściowe półcieniowe zaćmienie Księżyca 25 maja 2013.

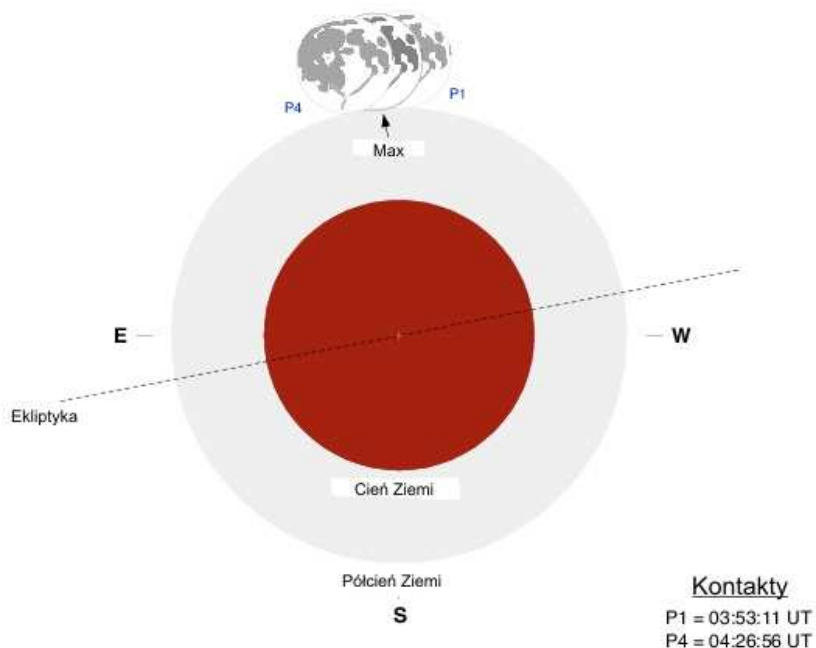
Zaćmienie widoczne w Ameryce Południowej, prawie całej Ameryce Północnej (poza Alaską), na całym Atlantyku, w Hiszpanii, w zachodniej i południowej Afryce oraz na całej Antarktydzie; w środkowej części Oceanu Spokojnego przy wschodzie Księżyca, natomiast w środkowej Afryce, we Francji i na Wyspach Brytyjskich przy zachodzie Księżyca.

Przebieg zaćmienia (czas w UT):

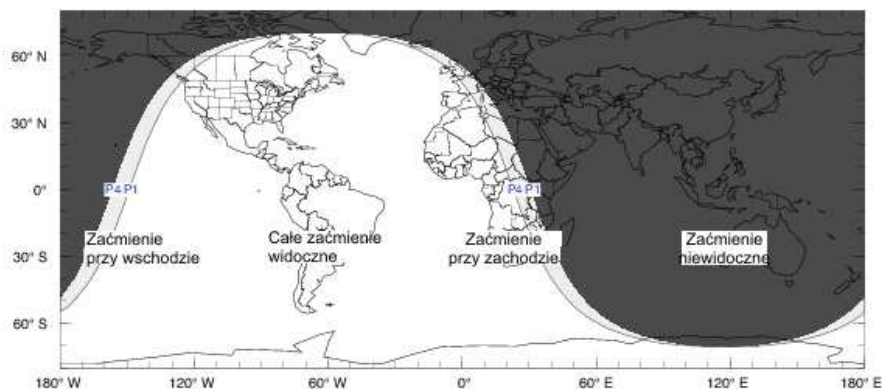
	T
Początek zaćmienia półcieniowego:	3 ^h 53 ^m
Maksimum zaćmienia:	4 ^h 10 ^m
Koniec zaćmienia półcieniowego:	4 ^h 27 ^m

Maksymalna faza zaćmienia półcieniowego: 0.0158

Geocentryczna opozycja Słońca i Księżyca w długości ekliptycznej nastąpi 25 maja 2013 o godzinie 4^h24^m56.5^s.

F. Espenak, NASA's GSFC
eclipse.gsfc.nasa.gov/eclipse.html

W Polsce zaćmienie niewidoczne

3. Częściowe półcieniowe zaćmienie Księżyca 18 października 2013.

Zaćmienie widoczne na całym Atlantyku, w Brazylii (Ameryka Południowa) w całej Europie, Afryce i zachodniej Azji; w pozostałej części Ameryki Południowej i w całej Ameryce Północnej (poza Alaską) przy wschodzie Księżyca, natomiast we wschodniej Azji i na Oceanie Indyjskim przy zachodzie Księżyca.

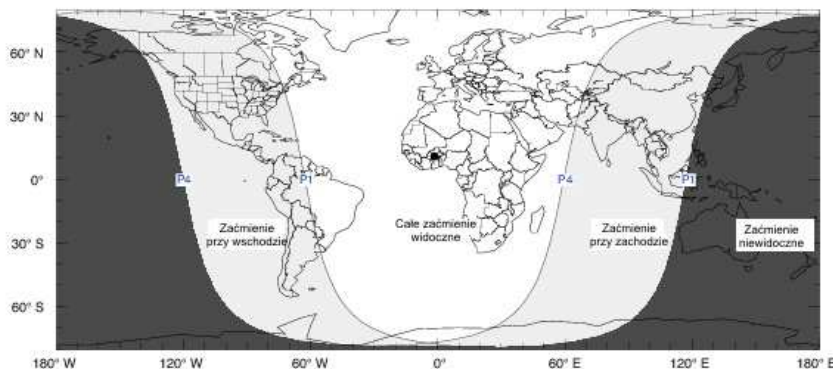
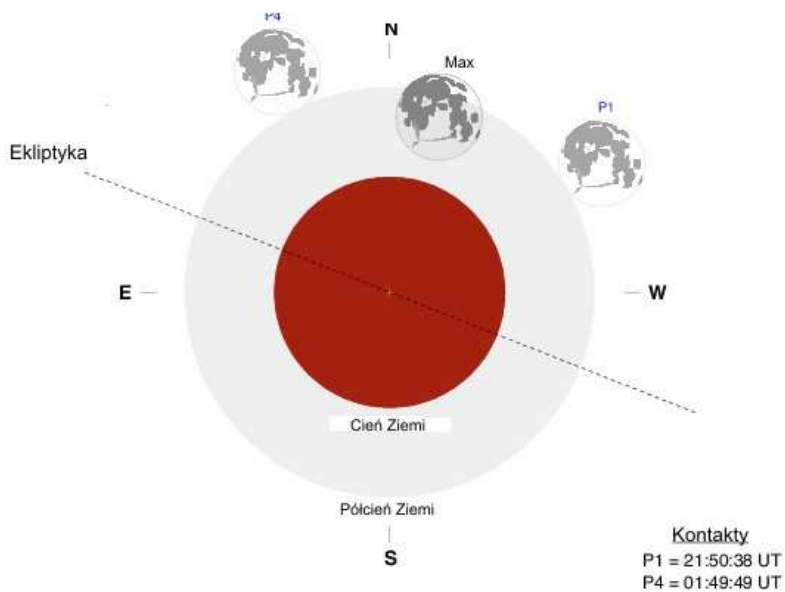
Przebieg zaćmienia (czas w UT):

	T	A_k	h_k
Początek zaćmienia półcieniowego:	21 ^h 51 ^m	171°	48°
Maksimum zaćmienia:	23 ^h 50 ^m	212°	44°
Koniec zaćmienia półcieniowego:	1 ^h 50 ^m (19 października)	245°	31°

(Azymut A_k (liczony od północy) i wysokość nad horyzontem h_k podane dla Warszawy: $\lambda = 21.0^\circ$ E, $\varphi = 52.2^\circ$ N)

Maksymalna faza zaćmienia półcieniowego: 0.7649

Geocentryczna opozycja Słońca i Księżyca w długości ekliptycznej nastąpi 18 października 2013 o godzinie 23^h37^m39.6^s.

W Polsce zaćmienie widoczne